

Молодий комуніст

ОРГАН КІРОВОГРАДСЬКОГО ОБКОМУ ЛКСМУ

Рік видання XIX № 20 (2436). ВІВТОРОК, 14 ЛЮТОГО 1978 року Газета виходить з 1939 року. Ціна 2 коп.

ПЕРША КОЛОНКА

РІК УДАРНОЇ ПРАЦІ

Згадаймо, скільки хвилюючих прикладів трудового героїзму подарував нам 1977-й, рік славного ювілею Великого Жовтня. Сотні комсомольсько-молодіжних колективів, тисячі молодих виробничників достроково завершили виконання планів двох років п'ятирічки до червоної дати. І тим важливіше, що атмосфера дружньої праці, творчості, воля до перемоги в колективах не згасли після свята. І в дні підготовки до відзначення 60-річчя встановлення Радянської влади на Україні, і в період старту трудових починів на честь 60-річчя ВЛКСМ правофлангові змагання зуміли ударний ритм ювілейного року продовжити, надати йому нового поштовху у боротьбі за дострокове виконання завдань третього, вирішального року десятиріччя. Ряди учасників пошуку максимального використання резервів виробництва особливо примножилися, коли ЦК КПРС, Рада Міністрів СРСР, ВЦРПС і ЦК ВЛКСМ закликали кожного з нас ширше розгорнути трудове суперництво за виконання і перевиконання плану 1978 року. Лист зобов'язує нас ще і ще раз поміркувати, як краще організувати роботу в новому році, що для цього треба зробити на кожному робочому місці, в цеху, на фермі...

Тож ще в грудні минулого року сає слово про гідну зустріч 60-річчя Ленінського комсомолу сказали окремі колективи молодих машинобудівників, взуттєвників і десюрок. За ними комсомольсько-молодіжна бригада плавильників Леоніда Артеменка з «Червоної зірки» виступила з ініціативою «План чотирьох років п'ятирічки — до 60-річчя ВЛКСМ!» і зобов'язалась зекономити до цієї дати 50 тонн металу. Так, тільки пального схвалення заслуговують патріотичні ініціативи хліборобів Долинського, Ульянівського і Новоархангельського районів, тваринників Гайворонщини, які вирішили зробити 1978-й роком ударної праці.

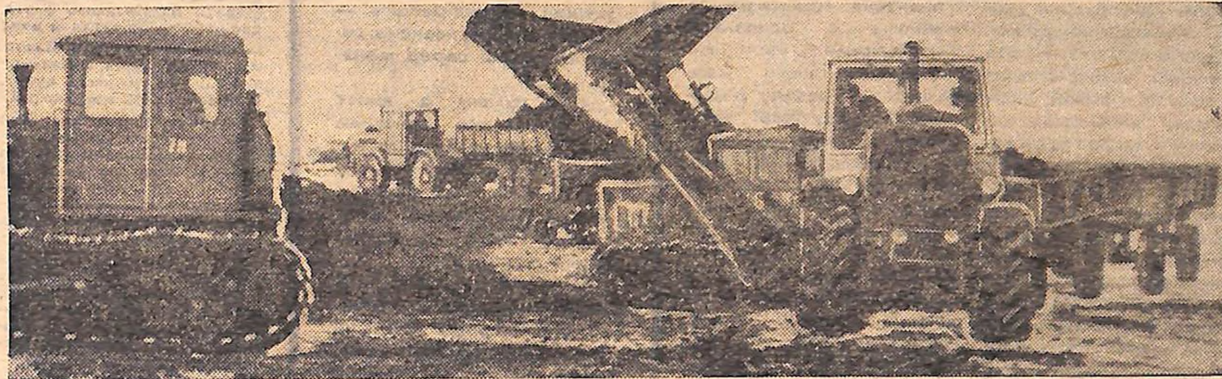
Звісно, чим напруженіше поставлено завдання перед колективами, тим більша відповідальність комітетів комсомолу за їх виконання. Тим часом штаби багатьох первинних організацій в цьому році ще й дотепер не визначились у веденні головних напрямів роботи. Питання виховної ролі соцзмагання, чіткої організації праці, дотримання виробничої дисципліни, посилення режиму економії залишаються поза їх увагою. Ось чому окремі юнаки та дівчата, комсомольсько-молодіжні колективи з дня в день не виконують виробничих завдань. Більшість з-поміж відстаючих не визначили чітких рубежів по гідній зустрічі 60-річчя ВЛКСМ та комсомольських з'їздів.

Звідси і впливає бойове завдання комітетів комсомолу:

- щодень примножувати ряди учасників змагання за гідну зустріч 60-річчя ВЛКСМ та комсомольських з'їздів;
- систематично й предметно обговорювати його підсумки, всебічно вивчати причини відставання бригад і окремих виробничників, допомагати їм вийти на рубежі передовиків;
- повсякденно тримати на контролі комсомольські ініціативи та почини, аналізувати, вже сьогодні підраховувати, чи зуміють дотримати слова їх автори.

Комсомольський рік — рік ударної праці. Наше місце — на передовій лінії змагання за дострокове виконання завдань 1978-го.

УРОЖАЙ-78:

НАСИП НАМ, ЗИМО, СНІГУ БІЛОГО...

Фоторепортаж

На цьому 220-гектарному полі соняшник виснажив торік землю — врожай був щедрим. Тому, за правилами сівозміни, хлібороби дали спочинок ґрунту — хай під осінніми дощами й теплим талими водами розкладається, стає добривом цупке коріння і стебло, хай земля сил набереться. А вони їй ще й доможуться — нагодують природними вітамінами родючості. Знають: віддячить сторицею.

Тож і розбуркали зранку тшму зимову двигуни швидких автомашин та колісних тракторів — чіткими квадратами залишають вони на полі купи перегною. Навесні, як достигне ґрунт, добриво рівномірно розкидають, приорять. І в 1979-му колоситиметься тут буйна пшениця, а в наступному, завершальному році десятиріччя виростуть ваговитими цукрові буряки.

Добре дбають у колгоспі «Перше травня» про землю-годувальницю, тому торік виростили тут по 34,5 центнера зернових на кожному гектарі посіву, майже по 300 — цукрових буряків. Продали державі хліба значно більше, ніж замовлялося, фактично виконали й трирічний план продажу цукрових буряків. Про трудову звитгу колгоспників механізаторів найкрасномовніше говорить цифра річного звіту — рентабельність рослинництва досягла 72 процентів! А минулого року господарство має збільшити виробництво: зерна — на 3000 тонн, цукрових буряків — на 1000 тонн.

...Весела й радісна іскорка майнула в очах голови правління колгоспу Василя Михайловича Милостюка, коли ми з першим секретарем райкому комсомолу Миколою Парасоченком потрапили в його поле зору.

— О, комсомол, як завжди, рапо нас навідує! — тиснуть руки, сміється голова. — Що, може, когось зобидили? Не хвилюйтесь: молоді у нас — широка дорога.

Щиру правду каже голова, бо чим же можна пояснити той факт, що два з трьох делегатів від районної комсомольської організації на XXIII з'їзд ЛКСМ України — трудівники колгоспу «Перше травня»? І Василь Михайлович з батьківською гордістю називає їхні імена: Віктор Миколенько — переможць обласного соціалістичного змагання молодих

жнивварів, Віталій Андрусенко — завідуючий фермою по відгодівлі великої рогатої худоби (план 1977-го колектив ферми виконав за десять місяців).

Розмова триває вже біля ферми, звідки дев'ять колісних тракторів і п'ять самоскидів вивозять у поле гній. За один день звідси доставляють на парову площу 650—800 тонн вітамінів родючості.

Натужно ричить бульдозер, краючи великими грудоміхами змерзлий переліг (зверху ларує, а на глибині півтора метра — міцні брили). Один за одним від'їжджають звідси трактори з наповненими добривом причепами.

І вже видно, що від тракторної бригади, мов атакуючий танк, швидко просувається інший навантажувач. Заметушилися біля своїх самоскидів помірковані волі. Та голова не дає їм дочекатися — погрозжує міцно стиснутою правцею: що ж ви, ветерани, час марнуєте, який приклад молоді подаєте?

Вирішують неспокійно. Хоч їм, видно, геть не хочеться чути, як важкі дві тонни мерзлого гною відразу бухнуть у кузов — краще довше постояти під вантажентами, та бути спокійним за раму машини.

— Перестраховщики, — резюмує голова. — Зв'яли вже на молодих ставку роботи.

І в голосі — не осуд літніх, а симпатія до юнаків. До трактористів Віктора Ми-

коленка, Івана Михайлюка, Василя Баландіна, Володимира Мороза та шоферів Василя Нетюхайла, Анатолія Савкіна, Миколи Кулика. Бо саме вони зараз господарюють на сніжному полі.

— Хто здобуде першість в першому кварталі, — розповідає секретар парткому Микола Семенович Малиш, — той отримає туристську путівку: «срібний лідер» — путівку на ВДНГ, «бронзовий» — у будинок відпочинку. Є всі підстави сподіватися, що нагородні відстануться комсомольцям. Хлопці не знають втоми.

...Поруч поле, на якому господарює молодий тракторист Дмитро Притула — кладе сніг у пухкі валки, щоб навесні вся волога ввійшла в ґрунт.

Р. МАРЧЕНКО.

Петрівський район.

На фото: вліз — секретар комсомольської організації колгоспу, агроном другого відділка Григорій САНТАР (зліва) і шофер Василь НЕТЮХАЙЛО: огорі — один з них від'їжджають від гноєосередка трактори. Їх швидко завантажують добривами Анатолій НОС і Леонід МАРЧЕНКО.

Фото С. АНДРУСЕНКА.

На фото: Олег КОЛОСОВ.

ДЕЛЕГАТ КОМСОМОЛЬСЬКОГО З'ЇЗДУ

ЗАХОПИТИ І ПІДТРИМАТИ...

— Ми — творці посівних машин, — сказав на нараді ватажків комсомольських організацій заводу «Червона зірка» секретар завкому комсомолу Олег Колосов. — З цього й маємо виходити, готуючи подарунок XXV з'їздові КПРС. У кого є конкретні пропозиції?

Підвівся секретар ковальсько-пресового цеху Віктор Пономаренко:

— Мав розмову з нашими активістами. Зокре-

ма, з хлопцями з комсомольсько-молодіжної Леоніда Артеменка. Бригадир сказав, що стрічався зі своїм колегою — ватажком комсомольсько-молодіжної бригади третього складального Галиною Ступак. Збираються виступити з ініціативою: виготовляти щокварталу 25 надпланових комсомольських сівалок у дарунок з'їздові.

До форуму комуністів

країни залишалось три квартали.

Наступного дня Олег був у ковалів. Зібрали бригаду Артеменка, запросили економістів. Прикидали, рахували. Виходило — справа реальна. Та Колосов зустрівся із заступником директора заводу по виробництву Є. П. Бугайчуком, розповів про наміри молоді.

— Добре діло, — погодився Євген Павлович.

Завком комсомолу спланував обговорення ініціативи в усіх комсомольських (Закінчення на 2-й стор.).

ЛЕНІНСЬКИЙ ЗАЛІК

ПОЛІТИЧНИЙ ГАРТ

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДІЄВОСТІ

Понад 40 тисяч юнаків і дівчат нашого міста беруть участь у Ленінському заліку «Рішення XXV з'їзду КПРС — у житті!» В ці дні вони рапортують про виконання особистих комплексних планів «Училися комунізму, будували комунізм», про вивчення марксистсько-ленінської теорії, про трудову діяльність, навчання, науково-технічну та художню творчість.

Комітети комсомолу розглядають залік наперед як дійовий засіб підвищення активності кожного комсомольця у виконанні планових завдань і соціалістичних обов'язків п'ятиріччя, як завіт молоді перед партією та комсомолом про здійснення заповітів Леніна.

Під час громадсько-політичної атестації особливий увагу приділяється глибокому й творчому вивченню молоддю марксистсько-ленінської теорії, матеріалів XXV з'їзду КПРС, документів партії та уряду.

Важливим напрямом у роботі комітетів комсомолу є використання таких форм вивчення марксистсько-ленінської теорії, як семінари, творчі конференції. В комсомольських групах і на семінарах найважливіші документи партії та уряду вивчають понад 5 тисяч учасників Ленінського заліку.

Члени багатьох комсомольсько-молодіжних колективів міста стали ініціаторами цінних починів. «План чотирьох років п'ятиріччя — до 60-річчя ВЛКСМ!» — з таким закликом звернувся до комсомольців і молоді міста бригаду різальників металу ковальсько-пресового цеху заводу «Червона зірка», котру очолює член міського комітету комсомолу Л. Артеменко.

Що та інші ініціативи молоді б'єро міському комсомолу сказали і рекомендувало всім

комсомольським організаціям міста для поширення.

Боротьба за якість роботи, за знання, глибоке оволодіння вибраною спеціальністю, творче вивчення марксистсько-ленінської теорії, про трудову діяльність, навчання, науково-технічну та художню творчість.

Прозедення громадсько-політичної атестації вимагає від комітетів комсомолу планоїрної роботи з різними категоріями молоді.

На громадсько-політичній атестації в комсомольській організації інституту «Укрмісбуд-проект», наприклад, ішла конкретна розмова про роль і місце молодого спеціаліста у створенні нового житлового середовища в місті.

За час проведення першого етапу Ленінського заліку, присвяченого 60-річчю Великого Жовтня, нагромаджені чималі пропагандистський досвід. Можна з упевненістю сказати, що всі громадсько-політичні акції, проведені в місті, збагатили форми й методи роботи комітетів комсомолу, сприяли успішному прозеденню Ленінського заліку.

Досвід проведення Ленінського заліку в міській комсомольській організації — безсумнівно підтвердження його життєвості.

Девіз заліку «Рішення XXV з'їзду КПРС — у житті!» надихає сьогодні тисячі юнаків і дівчат на нові трудові звернення.

В. КАЛІНА,
другий секретар Кіровоградського міського ЛКСМУ.

ЗАХОПИТИ І ПІДТРИМАТИ

(Закінчення.
Поч. на 1-й стор.)

ких організацій підприємства. Почин дістав широкі й міцні крила.

«Приймай, XXV з'їзд, 80 надпланових комсомольських сізалоки!» — рапортувала Москві червонозорівська юна.

Це — лише один з епізодів роботи Олега Колосова. Буги серед молоді, жити її задумами і прагненнями — головне для комсомольського ватажка заводу. В цьому він черпає насагу, знаходить вирішення тієї чи іншої проблеми. Щодня — в цехах, на дільницях, у бригадах. Бо як же інакше? На короткий час відірвавшись — і вже не так упевнено себе почуваш серед молоді.

Дати путівку в життя тим бурхливим сплеском молодіжної енергії та ентузіазму, які вириваються у виробничих колективах, — суть дій заводу комсомолу і його секретаря Олега Колосова.

Так було й тоді, коли заговорили про підготовку до 60-річчя ВЛКСМ. Знову ж ініціатива народилася знизу, і знову її автором стала бригада Леоніда Артеменка: «До 60-річчя Ленінського комсомолу заощадити 50 тонн металу». Олег Колосов через актив провів значну роботу по пропаганді цього почину, а результати якої всі 32 комсомольсько-молодіжні бригади й екіпажі підприємств стали під прапор цього змагання.

Заком комсомолу веде роботу комплексно, з охопленням усіх ділянок виробництва. Регулярно йде огляд роботи комсомольських організацій по виконанню рішень XXV з'їзду КПРС, ширяться соціалістичне змагання у відповідь на Лист ЦК КПРС, Ради Міністрів СРСР, ВЦРПС і ЦК ВЛКСМ. Усе це активізує зусилля молоді на виробництві. В ці дні в цехах і відділах триває громадсько-політична атестація учасників Ленінського заліку, а їх на «Червоній зірці» — понад дві тисячі, юнаки і дівчата.

Заком комсомолу на чолі із секретарем, делегатом XXIII з'їзду ЛКСМУ України Олегом Колосовим різніє кроки червонозорівської юні на комсомольські організації другого складального, лизарного цеху строго чавуни, відділу технічного контролю.

В. КОСТЕНКО.

«Громадяни СРСР зобов'язані піклуватися про виховання дітей, готувати їх до суспільно корисної праці, ростити гідними членами соціалістичного суспільства. Діти зобов'язані піклуватися про батьків і подавати їм допомогу». (Стаття 66 Конституції СРСР).

УЛІТКУ минулого року в Хельсінкі відбувся радянсько-фінський семінар з проблеми людини — сім'ї — суспільства. Доповідь радянського представника про взаємодію школи, сім'ї і громадськості у вихованні молодого покоління схилила аудиторію. Учасники семінару протягом двох годин задавали запитання і висловлювали свої міркування про почуте. Мабуть, найбільше їх дивували факти, які показують, що ідея всесвітньої відповідальності за виховання дітей, висунута в першій, найважливішій статті Конституції Радянської держави, оволоділа масами і живе по цей день як вираз гуманістичної природи нового суспільства, як вияв соціалістичного способу життя.

У роки громадянської війни та інтервенції, коли кулі ворогів революції, голод і карови забирали життя, на виховання дітей від безпритульності молода республіка направила державні, і поруч них у цій благородній справі були революційні маси країни. Допомогали чим тільки могли. Моряки Балтійського флоту, наприклад, послали в одну із шкіл голодуючого Поволжя трохи сухарів, теплих речей і... три грудочки цукру. І доданому до посланки листі було сказано, що вони стійко б'ються проти інтервенції і закликають учителів мужньо боротися за життя дітей... «А ухорю по справедливості віддайте або найслабшим або найменшим, як серце підкаже».

Понад двадцять мільйонів колишніх безпритульних урятував народ від смерті, виростаючи з них гідних громадян країни. І у відношенні до матеріальних піклувань своїх батьківщини — це покоління, у свою чергу, рятувало свій під час Великої Вітчизняної війни. Однак хоч і дуже гірша була боротьба з фашизмом, безпритульних у ваки сорококож роки не було. І не тільки тому, що держава виявила безмірне піклування про дітвору. Багато людей з власної ініціативи брали на виховання чужих сиротених дітей.

Нове покоління живе в умовах дедалі зростаючого матеріального добробуту, але дбання про його духовне зростання і розвиток різносторонніх благородних потреб лишається безперестанною справою старших.

Ось кілька адрес цікавого досвіду. Комсомольці Мінпінки працюють загонними вожатими; робітники трудових колективів Москви, Ленінграда, Екбастуза, Іванова як депутати, агітатори дбають про побут, дозвілля підлітків у мікрорайонах, у сім'ях; бригада лісорубів у тайговому краї бере шефство над класом.

Можна ще і ще продовжувати перелік таких чудових прикладів, коли комуністи і комсомольці, безпартійні активісти, молодь, батьки віддають свій вільний час, знання, вміння, своє серце дітям. Вони організують суспільно корисну працю дітей, ведуть школярів по місцях революційної, бойової і трудової слави радянського народу, керують дитячими клубами, гуртками, спортивними секціями, здійснюють індивідуальне шефство, настановити над підлітками і тим самим вносять свій вклад у справу формування всебічно розвинутої особи.

Сучасний етап ідеологічної роботи характеризується дальшим удосконаленням виховної діяльності Рад народних депутатів. Це виявляється в керуванні від виховної роботи з дітьми і підлітками окремих добровільних активістів до організованого включення у процес виховання підготовленого покоління цілих виробничих колективів, їхніх громадських організацій, усього дорослого населення, індивідуальних і колективних шефів, наставників, дитячих комісарів.

Створені в рамках виборчих округів мікрорайони починають, як правило, свою діяльність з глибокого аналізу всіх виховних можливостей мікросередовища. Детально вивчається склад населення з метою виявлення його запитів, інтересів і розширення активу жеві, провадиться облік усіх вогнищ культури і складається єдиний план роботи. На карті мікрорайону відмічаються також «вогнища тривоги», які стаються під постійний контроль народних депутатів, шефствуючих організацій, наставників.

ВЕРНІМОСЯ до розмови на семінарі в Хельсінкі, про який ми згадали на початку статті. Деякі його учасники уперто добивалися відповіді від радянського доповідача, хто оплачує працю вихователів, хто їх організовує. Для них було відкритим, що це добровільна робота, на яку люди йдуть з власної ініціативи. Один фінський учасник заявив: «Хоча нем настійно це рекомендували торкатися нової Радянської Конституції, я не можу не сказати, що більше не стану вірити тим, хто памагається довести, ніби вона містить одні нічим не підкріплені лозунги і добрі побажання про далеке майбутнє. Факти, про які ми довідалися з доповіді радянського педагога, вражають. Вони свідчать про високий розвиток громадянських почуттів у дорослих і дітей в СРСР».

У коротких формулах статті 66 Конституції СРСР знайшли своє відбиття ідеї всесвітньої відповідальності за виховання не тільки власних дітей, а й усього молодого покоління, зважено на

провідні ланки у вихованні — формування громадянських якостей особи і працелюбності, яку Н. К. Крупська називала «основопо комуністичного виховання».

Дослідження життєвих поведінь дорослих і дітей показує, що дедалі більше й більше число сімей піднімається на вищий рівень усвідомлення своїх батьківських обов'язків, розглядають піклування про школу, про створення здорового виховуючого середовища за місцем проживання як одну з важливих сторін громадської активності, як особисту відповідальність за майбутнє молоді. У свою чергу, особистий приклад старших, які віддають вільний час, душевне тепло і дбання хлопцям та дівчаткам зі свого подвір'я, викликає у них у відповідь доб-

Ми — радянські

ЯКИЙ ТИ СИН, БРАТ І ВНУК

рі почуття, потребу виявити увагу до востраїв війни і праці, власних батьків.

Не випадково і навіть символічне те, що рядки статті 66 Конституції, де говориться про обов'язок дітей піклуватися про батьків і надавати їм допомогу, прийнято на основі пропозицій, які висунули в основному молоддю і надійшли в процесі всесвітнього обговорення проекту Основного Закону країни. Цей факт свідчить про високу моральні якості молодих людей, про духовну настильність і спільність поколінь. Значить наша молоді, користуючись любов'ю і піклуванням батьків і дідів, розуміє і свій обов'язок перед ними, готова прийняти як обов'язок піклування про них, хто свого часу жертвував для неї всім.

ВІВЧАЮЧИ нову Конституцію, комсомольці повинні не тільки глибоко вникнути в кожний її рядок, а й з усією суворістю спитати у себе і товаришів: «Який я син? Що зробив сьогодні, вчора для батьків? Чим порадую їх завтра? Чи не дуже багато я приймаю від них? Якою конкретною справою я виявлю своє піклування, виконуючи свій обов'язок перед ними?»

Якщо уважніше придивитися до нашої дійсності, ми помітимо, що десь поруч є така життєва ситуація, яку талановито показано в телефільмі «Нічний дзвінок». Хороні люди, які люблять свою матір та бабусю, на якийсь час, скоріше з неперозуміння, ніж зі злої волі, забули про неї...

Аналізуючи твори дітей різного віку, мимоволі пасторожується, коли читаєш: «Я допомагаю мамі — сам стелю свою постіль, ходжу по хліб і молоко». І це — в четвертому класі! Не можна не хвилюватися й тоді, коли діти, розповідаючи про батьків, оцінюють їх тільки з позиції того, які подарунки і задоволення вони від них одержують. Стає соромно за батьків тих дітей, які не знають імені і по батькові бабусі, не обізнані з життєвим шляхом власного діда.

Ми, педагоги і комсомольські вожаті, часом забуваємо, що радянський рід — велика школа виховання сім'ї і громадянина. Ці дві якості особистісно передані між собою. Розповідаючи дітям про тих чи інших великих людей, ми забуваємо іноді показати, якими вони були чудовими синами, братами і чоловіками. В роботі з ювенітетами, піонерками, комсомольцями ми не завжди акцентуємо увагу на питанні про те, який ти син, який ти брат і внук. Тож і виходить, що внутрішній стосунки, обов'язок молодих поколінь перед старшим дехто розглядає як особисту справу, а не як форму вияву найкращих людських і громадянських рис особи.

Виховання у молоді почуття обов'язку перед батьками, відповідального ставлення до сім'ї і сімейних обов'язків — один з важливих напрямів роботи комсомолу. Вдосконалення моральних ідеалів, працьовитість і гуманізм і становлять у своїй єдності духовний стрижень радянського суспільства.

В. БОЧАРОВА,

А. НИЗОВА,

співробітники НДІ загальної проблем виховання АПН СРСР.

У Кіровоградському магазині № 2 (завідуюча О. Л. Любимська) об'єдналися узагальнені запитання пропонується, широким вибором художньої, дитячої, медичної літератури, творів мистецтва. Тут працює відділ комісійної торгівлі, який приймає книги від населення. Література, що має попит і перебуває в хорошому стані, оцінюється вартістю від двох до п'яти копійок.

На фото: продащиця Наталія БАДЕНА пропонує книгу в комісійному відділі.

Фото В. ГРИВА.

Вони не могли не зустрітись

У житті, справді, є моменти, коли доводиться вибирати. І не завжди вибір збігається з твоїми бажаннями. Мусиш вибирати, щоб не зрадити своїх переконань, поглядів, щоб, зрештою, поважати себе. Чи були такі моменти в житті Івана Ковальова, тридцятирічного механізатора колгоспу імені Свердлова?

Міцні, кремезні плечі, непокірні русі пасма густого волосся, різко випнуте підборіддя, звернені поглядом на твердих губах, зухвалий вираз великих сірих очей. Це — Ковальов. Гасував до того, обличчя й голос, у котрому весь час звучали нотки самовпевненості.

— Такому головні ролі в кіно грати, — кинула хтось репліку з залу суду. Ковальов і тут грав: то, картинно потойдуючись на міцних ногах, доводив свою незвичність і висловлював свої життєві переконання, то плакав, коли до залу суду викликали його дружину, від свідчень якої залежала його доля. Він був твердо переконаний у тому, що йому буде даровано прощення, жалість і кохання. І, розчулена, як завжди, гими його слізьми, Клавдія Ковальова жалюгідно виглядала біля дерева яного бар'єра, котрий відділяв її чоловіка від людей. Та нестямки було їй ооом, що той бар'єр змаїстрував із сам ще задозго і до цього дня, і до того трагічного вечора, коли зустрівся на крижній осіній дорозі з Гришою Матюшенком. Чим була та зустріч: випадковістю чи закономірним наслідком життя двох абсолютно різних людей? Здавалося б, що могло бути у них спільного? Іхні життєві шляхи настільки різнилися, що скоріше нагадували односельчаном дві непереплетні прями, між котрими — ніяких точок дотику.

Чи справді ніяких? Великі цілі роблять людину великою, ніці народжують чортополох, писав Микола Острозький. Життя Григорія Матюшенка було коротке і просте, як стометрівка у спортсмена. Чесне й красиве було життя. Життя комуніста.

Іван Ковальов, на противагу Гришину чесності, жив безчесно. Головне, жінка для себе і заради себе, все підпорядковує своїм бажанням і забаганкам.

Кажуть, що переконання — стрижень долі. Ще в дитинстві глибоко було посяно ті його переконання, проріст котрих згодом пові до кибиного самоутвердження в нашому соціалістичному житті.

Іван Ковальов ріс без батька. Неблагополучна сім'я і її сестрині: гуляка батько, який видав дружину з дитям напризволяще; самотня жінка, у котрій доля забирала кохання і котра борсалася між почуттями материнства і панагіями хоч якось улаштувати свою особистість. За родинних частин терміном «неблагополучна сім'я» бачились дитинство, по-бавлене не тільки цукерки з батькової зарплати і зайвої пари черевця, а й суворого батькового слова та батькового захисту. Малий Ковальов

був сам собі вихователем і сам собі захисником. У неспокійних дитячих бійках і сварках, котрі, кінець кінцем, зупиняв батько чиніючись ображеного епішопа, найбільше дівалася йому, безбаченкові. Так укорінювалася у характері підлітка озлобленість, почуття власної укорененості.

Його хвилю самоутвердження в колі ровесників спертую зростало залежно від кількості бійок, у яких він виходив переможцем, згодом від кількості вбитих горілки і сумішних пригод.

У школі йому не зуміли прищепити поваги до праці. Працею в школі є навчання. Ковальов з горем пополам другорічником допитувався до шостого класу, маючи з шістнадцяти предметів у табелі безліч негативних оцінок, а потім залишив школу. Хто не виконував громадянського обов'язку в дитинстві, тому важко це робити пізніше, в зрілі роки. А вже Ковальов здібності до навчання не гірші від інших.

Залишив школу ще й тому, що не знаходив там для себе ні прощення, ні розуміння. Грубість, жорстокість, лінх малого Ковальова школа поєнювала якоюсь його імаментною порочністю, розв'язуючи, вироблюючи в ньому бажання все чинити на здо.

Не було поруч підлітка Ковальова людини, котра могла б і, головне, хотіла б його зрозуміти. Зрозуміти, щоб утримати хлопця від подальших невірних кроків.

Так поступово формувалася його світогляд — хлопець бачив навколо себе не великі й святі норми нашого життя, а тільки ті чи інші порушення цих норм — жорстокість, лицемірство, пияцтво.

Мужність, сміливість, риси, притаманні чоловічій, Ковальов оцінював у сучасному кулачному іх розумінні. В будь-якій бійці він завжди виходив переможцем. Був фізично сильнішим від інших! Ні. Просто вступав у бійку першим. Загрожував першим і чим частіше зустрічався з чийсь неполоханими очима, тим більше зростала в ньому переконаність у власній силі і вседозволеності. Іноді виходив до клубу з ножем просто так: полякати слабших від себе, потішити своє самолюбство і вкотре переконатись у своїй силі.

Насправді він був боягузом. Адже крім «мужності» вийти до сільського клубу і вдарити дівчину чи пошкотати ножем

до абсурду — навіть ніж тримав у ліжку... Ковальов ставав дедалі небезпечнішим для оточуючих. І справді був страшним у ті хвилини люти, коли погорданим тоном, граючись пожею, казав потрібні із молодих жінок:

— Не впустиш до хати, убію...

Того трагічного вечора його п'яна рішучість і озлобленість дійшли до краю. П'яний Ковальов, залишивши вдома свою покірну, злякану дружину, своїх малолітніх дітей, дозго вештався вулицями Злинки, поки не забрів на подвір'я однієї одинокої молодичі.

Побачивши біля її хати мужчину, Ковальов, людина розбещена й розлука, не міг допустити іншої думки, окрім тієї, що мужчина — його суперник. З'ясувавши стосунки зник лише кулаками, до того ж мау у кишені напильник. Господарка будинку, біля котрого Ковальов безпричинно став бити чоловіка, розгнізана вийшла з дому і почала проганяти хулігана. Ковальов перестав бити «суперника» і двічі вдарив її кулаком в обличчя. В хаті залишилися перелякані неспро-

«А я не бачив...»

За свої вчинки людина відповідає за будь-яких обставин. Але значення обставин, які викликали цей вчинок, недооцінювати не можна. Обставини завжди конкретно віліюються в різноманітних громадських і особистих відносинах, до того ж навіть за суто особистим завжди стоїть громадське.

Протягом багатьох років особисте життя подружжя Ковальових не цікавило в Злинці нікого. Хіба що сусідам доводилось іноді ховати у своїй хаті дружину від п'яних погроз її чоловіка. Та ще сільські жінки коли-не-коли перемишляли кісточки молодичам, яких прозідуюва потай від дружини Ковальовів.

Іван Ковальов не задумувався над тим, який приклад подає своїм дітям. Та й хіба тільки своїм? У селі не сховаєшся від людських очей. Громадськість Злинки не зуміла і не захотіла зупинити цю розбещену людину. Недаремно один із

Того дня Іван Ковальов разом з іншими механізаторами закінчив збирання соншинку на полях колгоспу.

Іван Григорович Соломаха приїхав подякувати механізаторам за це. Подяка мала конкретне вираження. Іван Григорович на машині власноручно приїздив горілку комбайнерам на вечірню влаштувану в тракторній бригаді. На цій вечірній Іван Ковальов випив кілька салінок горілки, а потім, п'яний, пішов вулицями села шукати пригод, поки не скоїв злочину.

Соншинку того дня закінчили збирати на чималій площі — 400 гектарів. Та й урожайність за посередніми підрахунками, була одне від торішньої. Правильно колгоспу годилося б відзначити об'їздки, приміром, «блещавкою», почесними грамотами, справжньою увагою до людей, котрі вкладали в її центнери свою працю. На жаль, ні годі, ні вже на суді І. Г. Соломаха так нічого й не зрозумів.

На запитання прокурора, як правління господарства відзначило такий день, він відповів: їздив по горілку, турбувався про гарячу вечерю. І додав, переконаний у безгрішності своїх намірів:

— Більше нічого не було...

— Чому більше не було нічого? — спитав прокурор і здивувався Івана Григоровича:

— А що ще могло бути?

Було дивно слухати такі слова від людини, яка разом з іншими очолює колгосп: в уязі кожного рядового колгоспника є совість господарства. Було дивно, прикро і соромно слухати, як уперто доводив Іван Григорович, що не бачив, не чув ніколи про п'яні гастролі підсудного. Мотивував це тим, що живе, моваля, далеко — за півтора кілометра. І тим, що скарт, моваля, не надходило від людей. І тил, що господарство велике. Навіть не вистачило мужності підтвердити характеристику, яку видали на прохання суду з колгоспу і справедливості якої заперечував підсудний. Іван Григорович і тут знайшов крайніх: моваля, є керівники відділка, де працював Іван Ковальов, то їм і краще знати, чи справдіва характеристика. І соромно було жителем села слухати, як викручувався і полотно від кожного необережного слова кремезний, майже двометрового зросту мужчина. Не просто мужчина. Людина, котрій вони довірили свій колгосп і свої долі.

Прикро і соромно було людям за того мужчину, котрий кілька місяців тому знайшов і час, і транспорт, щоб привезти горілку та ублажити бандита, який потім смертельно вдарив Гришу Матюшенка. Першого дня судового слідства дружина Григорія Матюшенка, маючи на руках п'ятимісячного сина, не могла приїхати до районного центру — не було транспорту. І того ж дня, коли І. Г. Соломаха вже, певно, відпочивав, дружина загиблого разом з родичами сиділа в пустому залі суду допізна — не було чим добратися додому.

Така ж байдужість до людської долі зробила злочинцем Івана Ковальова.

Байдужість і страшне кредо, полишене нам у спадок часами зовсім іншими: «Моя хата скраю...» Іван Григорович доводив, правда, що його хата від Ковальова не скраю, а за півтора кілометра...

Івана Ковальова в селі боялись. Боялась правда й дружина, котра своїми руками дала Іванові ніж і котра своїми руками після вбивства той ніж зігнула і закопала в садку біля хати. Про що думала вона, закопуючи в землю зняряддя вбивства? Якими гіркими плодами з того саду мала годувати в майбутньому дайко своїх дітей?

Іван Ковальов а на судовому слідстві відчував ту обережність у поведінці своїх односельців. Бо і він сам, і вони ще й тут продовжували вірити в його безкарність.

Але кара прийшла. Виїздив сесія обласного суду засудила Ковальова Івана Івановича за злісне хуліганство і навмисне вбивство з хуліганських мотивів до розстрілу.

Л. КРАВЕЦЬ,
сценар «Молодого комунара».

«Поважання особи, охорона прав і свобод громадян — обов'язок усіх державних органів, громадських організацій і службових осіб. Громадяни СРСР мають право на судовий захист від посягань на честь і гідність, життя і здоров'я, на особисту свободу та майно».

(Стаття 57 Конституції СРСР).

„МОЯ ХАТА... ЗА ПІВТОРА КІЛОМЕТРА“

«Є моменти, коли людині доводиться вибирати. Долю. Щастя. І навіть власну смерть...»

Так закінчили ми свою розповідь про Григорія Матюшенка, секретаря комсомольської організації колгоспу імені Свердлова, члена парткому колгоспу, члена Маловисівського районного комсомолу, депутата Злинської сільської Ради, народного дружинника, який загинув від руки п'яного кулігана (дла. «Молодий комунар» за 21 січня цього року).

підборіддя переляканого хлопця іншої мужності. Мужності думки. Мужності оцінки. Мужності самоаналізу...

Любви незвичайне, мрія сам бути незвичайним. Тому після школи поїхав далеко від Злинки, на будівництво нової залізниці. Бачив себе героєм. Ще б пак. Романтика! В школі мене не розуміли. В селі не розуміли. Ось доведу, який я. Не довів. Необхідно було працювати нарівні з іншими, перекладати власну лінх, полюбити оту невлаштованість побуту. Не вистачило мужності. Залізниця не видалась йому романтичною. Романтика — а буднях, а будні були важкими. Не витримав і кількох місяців, повернувся до Злинки.

Вирішив стати механізатором. Однак орати землю в рідному колгоспі — нудно, нецікаво. Ось Казахстан, цілина, палаткове містечко — це якраз для нього, Ковальова!

Виявилось, не для нього. Не витримав і чотирьох місяців — знов утік додому. Наслухавшись в армії про міське життя, він подався до міста. Через два місяці — назад, у Злинку.

То було легше й простіше: підтримувати свій престиж кулаками, мільйонів слівцем, хвацькою вибитою «з горла» палишкою горілки. Зростає престиж Ковальова в його власних очах і після кожної любовної пригоди. Своїх звичок не зрікався і після одруження, і після народження дітей. Саме поведінка Ковальова в родині свідчить про його цинізм, моральне падіння. Перший же день свого сімейного життя перелякана дружина шукала захисту від його страшних кулаків.

І пізніше Ковальов час від часу ударами нагадував дружину, що він — мужчина, глава сім'ї і людина непереможного авторитету. Вряди-годи нагадував про це і сусідам, і молодим хлопцям на вулиці, котрі виростали на його очах і жили за якимись іншими, неспроможними йому, Ковальову, моральними нормами, за якими, радянськими нормами. Те викликало у Ковальова глухе роздратування і призначену в серці лють. Те роздратування вибухнуло в огибні тухляки вихлюпувалося в огибні тухляки, що несподівано закінчилися погрозами. Дійшов у тому

літні діти жінки, що кинулась тікати від п'яного.

Ковальов з налитими кров'ю очима прийшов додому, взяв ніж, і кинувся до будинку жінки, котра насмілилася знехтувати його, Ковальова, «коханця».

— Піді й заріж! — що не прийняла, — кричав він розлючений своїй дружині. Те ж кричав у вікна й дітям.

Саме в цей час мимо будинку проходив Григорій Матюшенко.

Власне, це була друга їхня зустріч. Уперше Григорій сам приходив до будинку Ковальових як депутат сільської Ради, куди після стількох років призначення і захованого від людських очей боліло звернулася зі скаргою Клавдія Ковальова.

За кілька місяців до цього трагічного вечора Григорій сидів у їхній хаті, що не знала сімейних радощів, і спокійно, переконливо, як говорив завжди, вів мову з Іваном Ковальовим. І стільки доброти, внутрішньої сили і мужності було в голосі Григорія, що Іван, котрий спершу обзивав його шмаркачем і вимагав у дружину ножа, зрештою йому повірив... Наступного дня Клавдія ходила по селу усміхнена — в сім'ї налагодилось і наче засвітило сонце в хаті після тих Грицькових відвідин.

Того трагічного вечора вони зустрілися знову на стежині, що вела від сільського клубу. Зустрілись двоє. Один — щоб запобігти злочини, другий — щоб його вчинити.

— Що ти тут робиш, Іване Івановичу? — тільки і встиг спитати Григорій, почувши жіночий плач і дитячі голоси. За мить відповіді Ковальов смертельно вдарив його ножем...

свідків на судовому процесі на запитання адвоката ніяково відповів, що він «не чув» про існування в Злинці такої громадської організації, як товариський суд.

Більшість свідків лаяльно відповідали, що не чули про аморальну поведінку Ковальова в сім'ї, його пияцтво, хуліганство. Чи то й справді не чули, а чи то й досі, вже тут, у залі суду, кремезна, киха постать Ковальова наганяла на них страх? На боялися його лише Гришину вихованці, комсомольці Злинки, котрі з юнацькою запальністю висловлювали на суді не тільки те, що знали, а й те, що думали. І одне запитання читалось у юних безкомпромисних очах: де ми, люди, були раніше?

Де були ви раніше, свідок на судовому процесі, заступник голови колгоспу Іван Григорович Соломаха? Де були ви тоді, коли Ковальов стільки років грав на вулицях Злинки роль «короля» і сильної особи? Де були ви, коли член вашого колективного господарства ображав дружину і дітей? Де були ви, коли він пиячив і по кілька днів не з'являвся у бригаду чи грубив бригадирам, тозаришам по роботі?

— Сільська Рада не вжила заходів, а чи вжила заходів інші організації — не можу сказати, — так безпомічно з'явив у залі суду голова виконкому Злинської сільської Ради Ілля Миколайович Ковальов.

Інші організації, а саме правління колгоспу, представляли у залі суду заступник голови колгоспу Іван Григорович Соломаха. Представляв? На жаль, проходив у справі як свідок. І не тільки як свідок, а й як співучасник. Співучасник у моральному, не в юридичному значенні цього слова.

Давайте повернемось знову до того трагічного дня, 14 жовтня.

До 60-річчя Збройних Сил СРСР

Ілля ГЕЛЬМАН

БАТЬКІВСЬКА БУДЬОНІВКА

У гітлерівському целу почали вибухати наші снаряди. І він відразу порідшав, а потім і зовсім зник.

— Оце — да! — дивувався Кулибаба. — Це так їх наші гармати?..

З настанням темряви, пронизуваної трасуючими німецькими кулеметними чергами, полк змінив бойовий порядок — перемістив спостережний пункт і вогневі позиції вперед, до села Куркіно.

Увесь зв'язок довелося змотати і організувати заново.

Я дівав нагинку за те, що, виявляється, тут, в першому бою, всі працювали без позивних. За ніч треба було прокласти дуже багато ліній, організувати зарядку акумуляторів. І найгірше — не працювало радіо. Не тільки в батареях неможливо увійти в зв'язок з радіальними дивізіонами, на що скаржилися радисті Соколов і Сабіров. Майже ніяк не пішло на розшуки радистів дивізіонів. До ранку побував в усіх батареях — практично навчав правил радіообміну. Комбатні нарікали, що ніхто з телефоністів не навчений передавати команди.

— Не лякайся штурму, лейтенанте! — підбадьорював мене замполіт полка колишній моряк майор Маслов. — Швидше добирай актив, мобілізуй комсомольців. Досвід кращих повинен стати загальним набутком. І чим швидше — тим краще. Не забувай, що тобі довірили найголовніше.

Не раз я чув про можливість опори на комсомольську організацію, про вивчення і використання досвіду, але лише тепер відчув, що тільки в цьому вихід. Нехай я молодий, але вже закінчив військово-училище прискореного курсу, тепер ось КУКСЗ, побував у боях. Отож з посадою начальника зв'язку мушу справитися. Як офіцер і комсомолец.

* * *

Спекотним видалося літо 1943-го. Полк відвели з передової. Бойова підготовка, проте, не припинялася. Вогнева проходка навіть уночі. Весь час чулися команди командирів вогневих взводів:

— До гармат! Відбій!

— До бою! Кутомір 22-30! Рівень 20-05! Два снаряди, двадцять секунд постріл, — вогонь!

Роль зв'язку в артилерії більша, ніж будь-де. Воно — її складова частина. Вчасність і точність ведення вогню залежить саме від нього. В усіх інших родах військ безпосередньо користуються мікроелектронними трубками при наказах і донесеннях. В артилерії ж справа командира видавати команди, передати їх зв'язківці. У лапці від того, хто дає наказ, до того, хто безпосередньо падає снарядом, включається багато людей.

В усьому організмі полку — команди, команди, команди. Командирів всіх ступенів безперервно укладають види команд, не відпускають телефоністів від себе ні на крок. Нам, зв'язківцям, потрібні заняття по спеціальності, але немає часу. Куди вже тут до спеціалізації — оволодіння тонкощами своєї професійної майстерності, коли обслуговуємо вогневі, розвідники, командирів, штаби...

Але знайшлося, що радісти все ж зуміли зайнятися своєю справою. Про це вони розповіли на комсомольських зборах. Виступив Нігмат Сабіров. Сам поробив радистам полкової мережі ключі-пелі, а радистам полку склали звуковий генератор і тренувалися з прийомом та передачею.

— Так і телефоністам слід зробити, — говорить Кулибаба, який сидить поруч зі мною на траві.

Молодень Кулибаба. З кожним днем мужніє солдат, куди-сь зникає його дитячість. Він увесь час з командиром ротки, який дивиться на нього з увагою.

Продовження. Поч. див. «Молодий комунар» за 9, 11 лютого ц. р.

Як не дивно, професією радиста в цих архітрудних умовах навіть самостійно оволодіти бачист, тезко Кулибаба, Дмитро Володін. Буквально за кілька днів на слух він освоїв прийом, тепер учить передачі. Всюди носить з собою ключі, тільки викроїть вільну хвилину — ступає.

Виступати не хотів, але його підняли товариші.

— Школа, що в розвідку телефоністів не беруть. Мені вперед треба хутчі. Скоро мое село Яблучково будемо брати. Тамечки в мене батько, мати, сестри і... жонка. Тільки весілля зіграли — війна! Я ось-ось на раші працювати почну — побачите!

— Ого! — почулося насмішквате з місць. — Це з п'ятьма класами освіти? Тамечки... Деревни!

Всі стримано засміялися.

— Хлопці! — піднявся з президії комсорт полка лейтенант Льоня Феденков. — Так не можна. Товариш, потрібно підтримати, допомогти йому.

— Мабуть, земляк об'явився, заступається... — обізвася вузькоокий Дімухаметов.

— А от і не вгадав, — усміхнувся Феденков. — Він орловський, а я — смолянський.

— Все одно... — махнув рукою азербайджанець.

— Правильно, — погодився Льоня. — Адже ми, по суті, всі тут земляки. Ти, Шавкат, з сонячного Азербайджану, а ми з тобою на «ти». Приятелі кращі, ніж деякі односельці. Чи не так?..

— Ми, товаришу лейтенанте! — то інша справа. Ти нам, усім комсомольцям, земляк!..

Швидкі очі Шавката Дімухаметова шукають і знаходять підтримку в оточуючих.

— А він з своїми п'ятьма класами поки коливальний контур збагне — війна закінчиться.

Усі в піднесеному настрої — регочуть, сміються. Проте підтримали дружно Володіна, який ще стоїть, мис в руках підлотку.

Зауважую про себе: як Льоня схожий на Бородину! Де друг мій зараз? Чи живий-здоровий?

* * *

Оповідні небо над Холмщицями, Ляцями і Хатковом потемніло від хрестатих «юнкерсів». Масований наліт перевертає все доріг дном. Земля ходила ходуном від вибухів бомб.

Коли нарешті «юнкери», ледве виднімі крізь клубки чорного задушливого диму, подетили, скроні стиснула дзвінка тиша. І в ній чітко почулося:

— Доповісти!.. Відновити!.. Підвезти боеприпасів!..

Я вивисся з сна, усуваючи численні обриви. Бігав, падав, запутавшись у стеблах гороху, провалювався в чорні воронки, що димілися. До крові поклопав пальці сталевими жилками кабелів, намагався якнайшвидше зашнурати кінці для зростків.

Шось не підповідали ні штаб, ні спостережний пункт першого дивізіону. Ліквідували чотири обриви — зв'язку все немає. На лінії зустріли червоноармієць Кулибаба.

— Василью, ну що?.. — ме здавсь запитав Кулибаба.

— Кабелі спалили, — відповів почорнілий від кіптяви Василь.

Як можна швидше робимо втроя з п'ятдесятиметрову встановку. І ось зв'язується зв'язок — відразу легшає на серці. Прибігаємо в штаб першого дивізіону, Кулибаба, який має чергувати тут, наказую відновити напрямки на свій СП, а замість нього притримувати Ларису Смирнову — старшого писаря дивізіону. Це невеличка, гарно складена дівчина з ямочками на щоках. Невдана ми її приймали до комсомолу. Шойно приклали вона трубку до вух, як відізвалася:

— Парус слухає! Передавайте команди. Приймаю!

Яка вона красива, Лариса!

І тут же по всіх провідних лініях і так довкола почулося тривожне:

— Повітря!..

(Далі буде).

ЛЮТИН.

Фотостуд. В. ГРІБА.

ПРО ВИСУНЕННЯ РОБІТ НА ЗДОБУТТЯ РЕСПУБЛІКАНСЬКОЇ КОМСОМОЛЬСЬКОЇ ПРЕМІЇ ІМЕНІ КОМСОМОЛУ УКРАЇНИ ЗА КРАЩУ НАУКОВУ СТУДЕНТСЬКУ РОБОТУ 1978 РОКУ

Комісія Центрального Комітету ЛКСМ України по республіканській премії імені Комсомолу України за кращу наукову студентську роботу оголошує приймання робіт на здобуття премії 1978 року.

До розгляду приймаються роботи, виконані студентами денних, вечірніх і заочних відділів вузів республіки (крім випускників 1977 року), творчими науково-технічними студентськими об'єднаннями.

До участі в конкурсі допускаються, як правило, студентські наукові роботи, відзначені дипломами І ступеня республіканських конкурсів з природничих, технічних, гуманітарних, суспільних наук, історії ВЛКСМ і міжнародного молодіжного руху.

Висунення кандидатів на звання лауреатів проводять обласні, Київський міський комітети ЛКСМУ.

Матеріали-подання відповідно до вимог положення про конкурс направляти до 1 травня 1978 року на адресу: 252018, м. Київ-18, площа Калініна, 1, ЦК ЛКСМУ, на здобуття премії імені Комсомолу України за кращу наукову студентську роботу.

Телефон для довідок 218-657.

ЧЕТВЕР

16 ЛЮТОГО

ПЕРША ПРОГРАМА. 8.00 — «Час». 8.35 — Гімн України. 8.55 — «Відлуння», сурмачі. 9.25 — Телефільм «Чорний хліб». 6 серія. 11.10 — Чемпіонат СРСР з волейболу. Жінки. «Іскра» (Ворошиловград) — «Локомотив» (Москва). 14.30 — «Твій труд — твоє висота». 15.35 — «Відкрити свого героя». 16.20 — «Шахова школа». 16.30 — «ГПО на марші». 17.20 — «Майстри мистецтва — дітям». 18.00 — Новини. 18.15 — «У кожного малюнку — сонце». 18.30 — Фантазія на теми пісень радянських композиторів. 18.40 — «Ленінський університет мільйонів». 19.10 — «Екран збирає друзів». СРСР-Угорщина. 19.35 — Телефільм

«Чорний хліб». 7 серія. 21.00 — «Час». 21.30 — «Слово Андронікова». 22.20 — Співає Н. Зазнобіна. По закінченні — новини.

ДРУГА ПРОГРАМА. 10.00 — «Орієнтир». 10.45 — Док. телефільм «На долонях землі». 11.00 — Новини. 11.10 — Концерт ансамблю пісні і танцю «Львів». 16.05 — Республіканська фізико-математична школа. 16.35 — «Золоті Зіркі України». Кінонаріс. 16.50 — Естрадна мелодія. 17.00 — «Соціальний портрет колективу Ворошиловградського заводу лугільного машинобудування імені О. Пархоменка». Передача 4. 17.30 — На здобуття Державної премії імені Т. Г. Шевченка. Документальна кінотрилогія «Радянська Україна. Роки боротьби і перемоги». Фільм 2. 19.00 — Вісті. 19.30 — «Музичні вечори для молоді». Творчість І. Гайдюка. 20.45 — «На добраніч, діти!» 21.00 — «Час». 21.30 — О. Арбузов. «У цьому милому старому домі». Вистава. В перерві — новини.

П'ЯТНИЦЯ

17 ЛЮТОГО

ПЕРША ПРОГРАМА. 8.00 — «Час». 8.35 — Гімн України. 8.55

Концерт дитячого хору М. Парубіні (ЧССР). 9.20 — Телефільм «Чорний хліб». 7 серія. 10.45 — «Адреси молодих». 14.30 — До 30-річчя з дня підписання Договору про дружбу, співробітництво і взаємну допомогу між Радянським Союзом і Угорською Народною Республікою. «Угорщина сьогодні». Кінопрограма. 15.30 — «Рідна природа». 15.50 — «Основи Радянської держави і права». 16.20 — Співає С. Ротару. 16.50 — «Москва і москвичі». 17.20 — «Олімп за всіх, усі за олімп». 18.00 — «Об'єкти для думки». (К-д). 18.15 — «Добрий розповідь». (К-д. К. т.). 19.00 — П. І. Чайковський. Сюїта з музики до балету «Спляча красуня». 19.20 — Телефільм «Чорний хліб». 8 серія. 21.00 — «Час». 21.30 — Хокей: «Спартак» — «Трактор» (Челябінськ). 22.05 — Естрадна програма з участю артистів оригінального жанру. По закінченні — новини.

ДРУГА ПРОГРАМА. 10.00 — Для дітей. «Мереживо танцю». 10.30 — Док. телефільм «Дніпропетровськ». 11.00 — Новини. 11.15 — Концерт фортепіанної музики. 11.40 — «Шкільний екран». 9 клас. Фільм. 12.10 — «Старти надій». Спортивні змагання: волейбол. 16.20 — Грає оркестр народних інструментів.

16.50 — Кіножурнал «Радянська Україна». 17.00 — «Соціальний портрет колективу Ворошиловградського заводу лугільного машинобудування імені О. Пархоменка». Передача 3. 17.30 — Фільм-концерт «Хор народний». 18.00 — На здобуття Державної премії УРСР ім. Т. Г. Шевченка. Кінотрилогія «Радянська Україна. Роки боротьби і перемоги». Фільм 3. 19.00 — Вісті. 19.30 — «Хроніка наших днів». 20.00 — Концерт естрадного духового оркестру Червонопрапорного округу. 20.45 — «На добраніч, діти!» 21.00 — «Час». 21.30 — Авторський вечір композитора П. Майбороди. В перерві — новини.

СУБОТА

18 ЛЮТОГО

ПЕРША ПРОГРАМА. 8.00 — «Час». 8.35 — Гімн України. 8.55 — Док. фільм «Сурми над світом». 9.25 — Телефільм «Чорний хліб». 8 серія. 11.05 — «Ранкова пошта». 11.40 — «Більше хороших товаришів». 12.10 — Фільм «Тимур і його команда». 13.30 — «Рух без небезпек». 14.00 — Хокей: ЦСКА — «Хімік» (Воскресенськ). В перерві — тираж

«Спортлото». 16.15 — «Здобуття». 17.00 — Всесоюзні змагання з тенісу. Фінал. 17.35 — Мультифільм. 18.00 — Новини. 18.15 — «Осередки — наймиліші». 19.15 — Пісні радянських композиторів. 19.35 — О. Арбузов. «Вечірнє світло». Вистава. (21.00 — «Час»). 22.35 — «Мелодія і ритми зарубіжної естради». По закінченні — новини.

ДРУГА ПРОГРАМА. 10.00 — «Екран передового досвіду». 10.30 — Ранковий концерт. 11.00 — Новини. 11.15 — «Голосує за професію». 12.15 — «Російський романс». 12.30 — «Суботній репортаж». «Квіти Запоріжжя». 13.00 — «Закони мислі». 13.30 — «Кіт у чоботях». Вистава. 15.00 — «Доброго вам здоров'я». 15.30 — Концерт Державного Красноярского ансамблю танцю Сибіру. 16.15 — Репортаж з квартири-музею Ульянович у Києві. 16.45 — Антологія молодіжної пісні. Випуск 6-й. 17.15 — «Галузь: досвід, проблеми». В передачі бере участь начальник Головного управління Ради Міністрів УРСР по нафтопереробній і нафтохімічній промисловості Г. О. Лісничий. 18.00 — Шахтарська юність Донбасу. 19.00 — Вісті. 19.30 — «По рідній країні». 20.00 — Естрадний концерт. 20.45 — «На добраніч, діти!». 21.00 — «Час». 21.30 — Фільм «Скеля». 23.00 — Чемпіонат СРСР з волейболу. Жінки. «Іскра» (Ворошиловград) — СКІФ (Київ). По закінченні — новини.

НЕДІЛЯ

19 ЛЮТОГО

ПЕРША ПРОГРАМА. 8.00 — «Час». 8.35 — Гімн України. 8.55 — Концерт Державного ансамблю танцю Сибіру. 16.15 — Репортаж з квартири-музею Ульянович у Києві. 16.45 — Антологія молодіжної пісні. Випуск 6-й. 17.15 — «Галузь: досвід, проблеми». В передачі бере участь начальник Головного управління Ради Міністрів УРСР по нафтопереробній і нафтохімічній промисловості Г. О. Лісничий. 18.00 — Шахтарська юність Донбасу. 19.00 — Вісті. 19.30 — «По рідній країні». 20.00 — Естрадний концерт. 20.45 — «На добраніч, діти!». 21.00 — «Час». 21.30 — Фільм «Наші знайомі». 22.55 — Чемпіонат СРСР з волейболу. Жінки. «Іскра» (Ворошиловград) — «Динамо» (Москва). По закінченні — новини.

жовтого ансамблю Карельської АРСР «Кантеле». 9.30 — «Будильник». 10.00 — «Служу Радянському Союзу!». 11.00 — «В гостях у казки». 12.30 — «Сільська година». 13.30 — «Музичний кіоск». 14.00 — М. Горький. «Достигає та інші». Фільм-вистава. 16.40 — Міжнародна панорама. 17.10 — «За нашими листами». 18.00 — Новини. 18.15 — Мультифільм «Повернись Реска». 18.30 — «Клуб кіноподорожей». 19.30 — «До 60-річчя Радянської Армії». Фільм «В білі дуги одні естради». 21.00 — «Час». 21.30 — «Ваша думка». 22.35 — ДСК. Фільм. По закінченні — новини.

ДРУГА ПРОГРАМА. 10.00 — «Телешкола механізатора». 10.30 — Для дітей. «Друзі Тьомки Откриті». 11.00 — Новини. 11.15 — Фільм-концерт. 11.35 — До 60-річчя ВЛКСМ. П. Ребро. «Заграва над Хортицею». Вистава. 13.25 — «Олівець-малюнець». 13.55 — «Красі підкріпля думка». Об'єднання студії дніпропетровських студентів. 14.30 — «У світі рослин». 15.30 — «Товари — народові». 16.00 — «Вітнізні вірні сини». Рапориють війни Червонопрапорного Одеського військового округу. В передачі бере участь командуючий військовим округом генерал-полковник Г. М. Волошин. 19.00 — «Актуальна камера». 19.45 — «Неділний суєнір». 20.45 — «На добраніч, діти!». 21.00 — «Час». 21.30 — Фільм «Наші знайомі». 22.55 — Чемпіонат СРСР з волейболу. Жінки. «Іскра» (Ворошиловград) — «Динамо» (Москва). По закінченні — новини.

Редактор М. УСПАЛЕНКО.

Наша адреса і телефони

316050. ГСП. Кіровоград 50, вул. Луначарського, 36. Телефони: відповідального секретаря та відділу комсомольського життя — 2-45-35, відділу пропаганди, відділу листів і масової роботи — 2-45-36, відділу військово-патріотичного виховання та спорту — 2-46-87.

Газета виходить у вівторок, четвер, суботу.

«МОЛОДИЙ КОМУНАР» — орган Кіровоградського обкома ЛКСМУ, г. Кіровоград. Газета публікується на українському мові.

Друкарня ім. Г. М. Димитрова обласного управління у справах видавництва, поліграфії і книжкової торгівлі, м. Кіровоград, вул. Гліни, 2.